

[Axel B. Lange.]

stærkt ned og man ved, at senere Indførsel vil ske til langt lavere Pris end den, der lige har fundet Sted, vil Forbrugerne naturligvis vente med at købe, til de lavere Priser kommer, og derfor vil Afsætningen i saadanne Situationer gaa fuldstændig i Staa. Jeg tror heller ikke, at Forbrugerne vilde finde sig i, at man paa kunstig Maade holdt Priserne oppe i en saadan Situation. Jeg ved ikke, hvordan det danske Landbrug vilde stille sig til, at man søgte at holde Priserne paa Raastoffer til Landbrugets Produktion oppe paa et Tidspunkt, hvor man vidste, at Verdensprisen i Virkeligheden var langt, langt lavere end den, de bestaaende Lagre var indkøbt til.

Jeg ser derfor yderst mørkt paa den Situation, der maa fremkomme til den Tid for dansk Erhvervsliv, og jeg anmoder den højtærede Handelsminister og Priskontrolraadet om i Administrationen af denne Lovgivning ikke at glemme denne Side af Sagen. Det danske Samfund vil være daarligt tjent med i den fattige Tid, som vi gaar i Møde, at staa med et økonomisk ødelagt Erhvervsliv.

Da jeg imidlertid, som jeg allerede har udtalt, erkender, at en Kontrol med Priserne ikke kan undværes under de tilstedeværende Forhold, og da jeg ikke ser nogen Mulighed for, at man kan enes om en anden Lovgivning end den gældende — jeg tror for øvrigt ikke, der kan skrives en Lov, som virkelig løser Problemet —, kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Forslag, i Haab om, at Lovens Administration, som efter min Mening er det afgørende, over for de næringsdrivende maa blive saa hensynsfuld og retfærdig, som det nu engang er muligt.

Axel Christensen: Under de Forhandlinger, som gennem de senere Aar er ført om Prisloven, naar den har været fremme til Revision, har man fra alle Sider erkendt, at en saadan Lov er nødvendig i disse Tider. Den samme Betragtning gør sig gældende ved denne Lejlighed, og jeg kan paa mit Partis Vegne give fuld Tilslutning dertil.

Man ser jo fra Forbrugernes Side hen til Prisloven som et Værn mod urimelig Prisfordyrelse, ikke alene for de Varer,

som der er stor Knaphed paa, men ogsaa for alle de øvrige Varer, hvis Pris er bestemmende for Produktionsomkostningerne og for Levevilkaarene som Helhed. Men det kan ikke nægtes, at en Lov af denne Art griber meget dybt ind i de enkelte erhvervsdrivendes Prisforhold, og det vil vist være umuligt at opnaa, at Loven administreres paa en saadan Maade, at alle Parter kan være tilfreds med Følgerne af de Afgørelser, der træffes.

Fra forskellige erhvervsdrivendes Side lægger man heller ikke Skjul paa sin Misfor nøjelse. Det er imidlertid en vanskelig Opgave, Priskontrollen har, eftersom der kræves en næsten overmenneskelig Indsigt af dem inden for Priskontrolraadets Ledelse, som skal træffe Afgørelserne for disse mange forskellige Erhverv og Fag. Den Praksis, der efterhaanden i stigende Omfang er indført, at Priskontrolraadet søger at træffe Afgørelserne i Samarbejde med Fagenes og Erhvervenes Folk, forudsætter naturligvis, at man her vejledes paa den rigtige Maade, og netop det tror jeg man fra Erhvervenes Side er stærkt interesseret i at medvirke til.

Tilbage bliver saa, at de forskellige Erhverv og Fag, som skal samarbejde med Priskontrollen, i mange Tilfælde skal lægge deres Kalkulationsmetode om, og jeg ved, at det ofte volder Vanskelighed, navnlig for de mange smaa Forretninger, at følge med paa hele dette Omraade. Det gælder ikke mindst inden for de Forretninger, hvor Handel og Haandværk er kombineret inden for den samme Virksomhed, og hvor hele Aarsfortjenesten, f. Eks. i de smaa Haandværksforretninger, er saa minimal, at der kun ved fuld Beskæftigelse kan indtjenes en beskedent Indtægt.

Paa mange af disse smaa Virksomheder tynger Tidens ændrede Forhold haardt. Det gør sig bl. a. gældende med Hensyn til Materialespørgsmaalet. Materialeforbruget maa ofte ændres i Dimensioner i Overensstemmelse med, hvad der kan faas frem. At det betyder meget væsentlige Ulemper og fordyrer Produktionen mærkes i høj Grad paa mange Omraader. Og det samme gør sig gældende med Hensyn til Omkostningskontoen baade for Industri og Haandværk. Paa dette Omraade bidrager Vareknapheden og de vanskelige og dyre Transportforhold